

Zondag 10 mei 2020

5^e zondag van Pasen

Opening:

Op deze zondagmorgen u allen hartelijk welkom, die via internet met ons verbonden bent.

Het is de 5^e zondag van Pasen; iedere zondag is een liturgische herdenking en viering van het Paasfeest; daarom brandt ook nu de Paaskaars hier in ons midden. Als u wilt, kunt u thuis ook een kaars laten branden als teken van verbondenheid in dit uur.

Het is vandaag ook Moederdag; ik noem dit even speciaal, omdat de moeders in de afgelopen maanden meerdere rollen tegelijk hebben moeten vervullen; naast de gebruikelijke zorgen voor thuis en de kinderen, waren zij ook vooral de zorgdragers, dat de kinderen thuis het huiswerk konden maken; en tegelijk waren de meesten ook nog intens druk om hun beroepsmatig werk te regelen. Moeders zijn dus veelzijdig; iemand zei eens: “moeders kunnen tranen drogen, zelfs door de telefoon heen”.

Vandaag, beste mensen, gaat het thema over:” Wegwijzers – onderweg”. Wij zijn allemaal op levensreis; pelgrims onderweg, zoals dat heet; op weg naar nieuwe schepping. Daar hebben we richtingwijzers voor nodig.

Van thuis weet ik nog, dat mijn ouders in de voorgevel van de boerderij een plaquette hadden laten aanbrengen van Isidorus, met de tekst eronder; Ora et Labora (bid en werk); de korte inhoudsvolle leus van Benedictus, rond het jaar 500. Het zijn 2 richtingwijzers die Jezus in zijn leven op bijzondere wijze gebruikte en toepaste, en die hij ook ons aanraadt. In zijn afscheidsrede zullen wij er zo straks meer over horen.

Overweging

Dit nieuwe jaar 2020 leek in het begin zo rustig en goed te beginnen. De verwachtingen waren alom vol perspectief. Maar hoe onzeker is alles ineens geworden door de sluipende corona-virus, zowel op het gebied van welzijn en gezondheid, als ook op het gebied van werk, produktie en inkomen. In veel gezinnen (en bedrijven) heeft dit alles diep-ingrijpende gevolgen. Zeker ook in die gezinnen, waar een huisgenoot ernstig ziek is geworden of overleden is. De angst en de zorg, of zeker de pijn om het verlies is heel intens.

De grote vraag vandaag blijft: hoe lang duurt dit nog; waar gaat dit naar toe? Hoe komen we weer gezond op de goede weg?

In de afscheidsrede van Jezus (Joh.14,1-12) horen wij ook, hoe de leerlingen zich behoorlijk onzeker voelen, hoe het verder moet, als hun meester en leraar weg zal vallen. Wat moeten zij dan? Ze voelen zich als ontheemden. En 60 jaar later, als Johannes dit opschrijft rond de jaren 90, voelen zijn gemeenteleden dit nog zo, in een tijd van vervolging en onzekerheid. Eigenlijk zijn gelovigen van alle tijden hier óók aan het woord: hoe moeten ook wíj verder? De wereld om ons heen is zodanig gesecculariseerd, dat christelijk geloof nog nauwelijks voet aan de grond heeft; althans zo voelt het vaak.

Het eerste wat Jezus laat horen, is, dat alles wat hem nog staat te wachten in Jeruzalem, niet gezien moet worden als een noodlot; ook niet als een mislukking van zijn zending, maar dat het de consequentie zal zijn van zijn keuze en van zijn roeping; d.w.z. dat hij trouw wil blijven aan de opdracht, die hij van binnenuit voelt, en die hem altijd gedreven heeft; al zal het zijn leven kosten. Daarmee weet hij boven de dreigende situatie van dat moment uit te groeien.

En zoals wij weten: zovelen na hem hebben in de loop der eeuwen diezelfde gedrevenheid gevoeld, en zijn met diezelfde bezieling op weg gegaan. Zo blijven zij altijd voortleven in ons midden; zij hebben de dood overwonnen. “Zoek de levende niet bij de doden”, zeiden de engelen op Paasmorgen tot de vrouwen bij het graf.

Een tweede troostwoord, dat Jezus vandaag laat horen, is, dat zijn heengaan een belofte inhoudt: “In het huis van mijn Vader is ruimte voor velen, anders had ik het jullie wel gezegd. En de weg daarheen is jullie toch wel bekend”. Maar de nuchtere Thomas zegt achterdochtig: Wat is dan die weg? En dan horen wij Jezus iets zeggen, wat als een rode draad door heel het evangelie loopt: “Ik ben die weg”: als je mijn levenswijze volgt; als je in mijn voetstappen verder gaat, dan zit je op de goede weg!

Wat zien we dan op zijn levensweg? Dat hij, bij alles wat hij doet en zegt, zich eerst terugtrekt om te bidden. De stilte opzoeken, om tot zichzelf te komen. “De stilte, dicht Guillaume v.d.Graft, is een tweestemmig lied, waarin God en de mens elkaar raken”. Jezus beleeft dit zo intens, zo uniek, dat hij zegt: “De Vader en ik zijn één”. Daarom gaat hij eerst steun en kracht zoeken bij zijn Vader (zoals hij God noemt); geestkracht, en bestaansverheldering: waar gaat het eigenlijk om? En: zit ik nog wel op de goede weg?

Gehoor geven aan die innerlijke roepstem; en zich m.n. herkennen in die O.T.-voorbeeld-leiders: Mozes en Elia. Maar dan ook: op weg gaan! Zijn levenswijze is dan: het opnemen voor de mensen die het niet meer zien zitten (de zgn. blinden op de hoek van de straat); of: het opnemen voor de mensen die lam geslagen zijn in onze maatschappij, en niet meer mee tellen. De verlamden overeind helpen.

Zijn levenswijze, dat is: stem durven zijn voor mensen die monddood gemaakt zijn (de zgn. stommen); hen een steuntje in de rug geven, het voor hen opnemen, zodat ook zij weer moed vinden om verder te gaan. Het opnemen voor de minderheden in onze tijd; en voor mensen die vluchten uit lijfsbehoud: niet de grenzen sluiten.

Weet u, het enige criterium, waarop mensen uiteindelijk door God beoordeeld worden, is de vraag: Wie ben je voor de noodlijdende medemens geweest? (Mt. 25: "Wat je de minste der mijnen hebt gedaan, dat heb je voor Mij gedaan", zegt God; Kom binnen in mijn hemelrijk; er is ruimte voor velen, ongeacht ras godsdienst of cultuur. "Wie ben je voor de noodlijdende mens geweest?")

Een belangrijke vraag vandaag-de-dag, ook aan Europa, als het gaat om al die overvolle vluchtelingenkampen op Lesbos, etc.

De grenzen dicht houden?? En een belangrijke vraag ook aan Nederland, als het momenteel gaat om een paar honderd gevluchte weeskinderen van die eilanden op te nemen. 40 Gemeenten hebben een positief antwoord gegeven; maar de regering wil daar niet aan; hen in Griekenland houden, met enige financiële steun.

Vluchtelingenhulp-Nederland en vele anderen denken daar anders over.

Lieve mensen, de afgelopen week hebben we de Dodenherdenking gehad. Het was indrukwekkend, en actueel! "Herdenken", zo zei Arnon Grunberg in de Nieuwe Kerk, is een waarschuwing, en een gewetensonderzoek". Koning Willem-Alexander zei aansluitend op de Dam:"het minste wat wij kunnen doen is niet weg-kijken, niet-goedpraten, niet-uitwissen, niet-apart zetten; niet normaal maken wat niet normaal is". Duidelijke taal over onze verantwoordelijkheid, dat vrijheid en gerechtigheid een hele opdracht inhoudt.

Een oud-gevangene van Auschwitz zei op 27 januari bij de herdenking van dat vernietigingskamp: “Herdenken is ook vooruitzien, waakzaam zijn en herkennen, waar vandaag de dag nieuwe vormen van egocentrisch nationalisme en discriminatie opdoemen; vormen die stilletjes de overhand krijgen. Zie naar de jaren 30. Het is toen gebeurd; maar het kan zo weer gebeuren. Het groeit geleidelijk. De ervaring van de Shoah leert ons een 11^e gebod: ”gij zult niet onverschillig blijven”.

Jezus, ons identificatie-model, is niet onverschillig gebleven in zijn tijd: ieder mens telde voor hem mee. Hij ontzenuwde daarmee de machtige leiders; dat kostte hem ook zijn leven. Zo zal het ons niet vergaan. Maar in zijn woorden “Ik ben de weg” zit wel de koers, die van ons gevraagd wordt, als je je-christen-zijn serieus wilt nemen. Dag Hammerskjold, oud-secr.-generaal van de V.N., schreef heel mystiek in zijn dagboek: “Niet jij kiest de weg, maar de weg kiest jou”. Of Paulus: ”Niet ik leef, maar Christus leeft in mij”.

Jezus bemoedigde daarom zijn leerlingen na zijn verrijzenis met de woorden:” Ik zal jullie een helper zenden, de H. Geest; Hij zal jullie kracht en bezieling geven”. Die Geest van waarachtig-mens-zijn trekt tot op vandaag nog steeds een spoor door de geschiedenis: soms inspirerend, soms protesterend. Welke keuze maken wij?

Het komende Pinksterfeest wil ons ieder jaar dat visioen weer voor ogen houden: vrede, en gerechtigheid, en heelheid der schepping. Eén grote wereld-oecumene! Moge dat zo gebeuren.

Gerard Weersink(pastor)

=====